

STANJE ZAŠTITE NA RADU U 2007. GODINI

Stanje zaštite na radu u prošloj 2007. godini, temeljeno na godišnjem izvješću Državnog inspektorata te podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Državnog zavoda za statistiku i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, bolje je nego što je bilo u prethodne dvije godine. Naime, iako se ukupan broj ozljeda na radu od 24.396 ozljede u 2005. godini i 24.932 ozljede u 2006. godini povećao na 25.179 ozljeda u 2007. godini, kada se usporedi broj ozljeda na tisuću zaposlenih radnika očito je da se taj broj smanjio u 2007. godini na 17,0 prema 17,42 u 2005. godini i 17,45 u 2006. godini. Isto tako se i broj poginulih radnika u prethodnoj godini smanjio na 41 poginulog prema 2005. godini kada je poginulo 45 radnika i prema 2006. godini sa 46 poginulih radnika. Statistički gledano u prethodnih 12 godina najpogibelnija je bila 2003. godina, kada je neposredno na radu poginulo 47 radnika, što je i realan odraz u poslovanju posebice u djelatnosti građevinarstva kada su se punim intenzitetom gradile autoceste i visokogradnje.

Prosječno se prema raspoloživim podacima godišnje u Republici Hrvatskoj ozlijedi 23.500 radnika, od kojih 3/4 neposredno na radu i 1/4 u svezi s radom (na putu i sl.), a 90 radnika oboli od profesionalnih bolesti. Zbog toga se godišnje izgubi najmanje 900.000 radnih dana. Na razi-

ni višegodišnjeg prosjeka mjesečno se ozlijedi 1.847 radnika, od kojih 3 radnika poginu neposredno na radu i još jedan u okolnostima vezano uz rad, a 65 radnika se teško ozlijedi (Tablica 2).

U 2007. godini bilo je zaposleno, odnosno obavljalo obrtničku i profesionalnu djelatnost 1.480.972 radnika, što je najveći broj zaposlenih u zadnjih 12 godina. Od tog broja se ozlijedilo 25.179 radnika (17.682 muškaraca i 7.497 žena), a 44 je radnika poginulo. Na radnom mjestu se ozlijedilo 20.636 radnika, od kojih je 1.215 teško stradalo u pojedinačnim ozljedama, a u 32 skupne ozljede se ozlijedilo još 85 radnika i 41 radnik je poginuo. Nadalje, na putu do posla se ozlijedilo 2.293 radnika (jedan poginuo); na putu do stana se ozlijedio 1.551 radnik (jedan poginuo); na službenom putu se ozlijedio 311 (jedan poginuo) i k tome se još ozlijedilo 388 radnika - svrstano pod „ostalo“ (Tablica 3).

Zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u prethodnoj godini izgubljeno je **1.216.637** radna dana.

Na osnovi podataka za prošlu godinu uočava se da je prerađivačka djelatnost najbrojnija po ukupnom broju ozljeda (8.066 ozljeda, 4 mrtva i 10 profesionalnih bolesti, od ukupno 283.681

radnika), a u sklopu nje prednjače brodogradnja: gradnja i popravak brodova i čamaca (1.381 ozljeda, 2 mrtva i 1 profesionalna bolest); zatim slijedi rizično građevinarstvo (2.844 ozlijeđenih, od kojih 99 ozlijeđenih žena, 21 mrtav, od ukupno 135.184 zaposlenih radnika) te još rizičnije šumarstvo posebice kod sječe drva (395 ozljeda, 4 mrtva i 25 profesionalne bolesti, od ukupno 11.138 radnika).

Najčešći uzrok teškom ozljeđivanju i smrtnom stradanju radnika na radu je izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu što je bio slučaj u 660 ozljeda, zatim 72 ozljede zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu, 92 ozljede zbog neispravnosti, skliskosti ili zakrčenosti prolaza i površina s kojih se obavlja rad, 45 zbog poremećaja u tehnološkom radnom procesu. Neispravnost sredstava rada bila je uzrok u 87 slučajeva, 69 zbog slabe organizacije rada, 32 zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitne naprave na stroju za rad, 48 zbog izvođenja radne operacije bez upotrebe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva te u 32 slučaja rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka.

U djelatnosti građevinarstva u prošloj godini bilo je zaposleno 135.184 radnika, i to: kod pravnih osoba 96.041 radnik, a u obrtu i slobodnim profesijama 39.143 radnika. Djelatnost je usitnjena. Naime, u prosjeku je kod jednog poslodavca zaposleno 10 radnika, a kod većeg broja poslodavaca nema niti jednog zaposlenog radnika. Većina radnika ima zdravstvene i psihičke poteškoće uzrokovane radom u nepovoljnim uvjetima, pretežito na poslovima s posebnim uvjetima rada. Osim toga, veliki broj radnika u toj djelatnosti nisu opće niti stručno obrazovani, već su priučeni za obavljanje građevinskih poslova.

Utvrdivanjem činjenica nastanka ozljeda i profesionalnih bolesti, posebice u djelatnosti građevinarstva razvidno je da radnici nisu dostatno

educirani i upoznati s opasnostima na njihovim radnim mjestima. Naime, poslodavac ne smije dopustiti samostalno obavljanje poslova radnicima koji nisu prethodno osposobljeni za rad na siguran način. To znači da radnici trebaju obavljati poslove bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih zaposlenika i građana. Uočeno je da pojedini poslodavci rečenu obvezu obavljaju formalno iako im je to u njihovim procjenama opasnosti, osobito u rizičnim djelatnostima, posebno istaknuto.

Ističemo da je ipak najveći rizik ozljede na radu prisutan kod novozaposlenih radnika posebno stoga što je uobičajena pojava da poslodavci radnike zapošljavaju na određeno vrijeme i to na dva-tri mjeseca, odnosno da ih čak niti ne prijavljuju, pa oni započinju s radom, a da prethodno nisu upoznati s opasnostima na svojim radnim mjestima niti su u većini slučajeva osposobljeni za samostalan rad na siguran način. S obzirom da su to osobe mlađe dobi, sklone riziku, tj. podcjenjivanju opasnosti, nesvjesne važnosti zaštitnih mjera, pojednostavljaju proces rada i ne nose osobna zaštitna sredstva.

Za rješavanje takvog stanja u sustavu zaštite na radu potrebno je prvenstveno poštovati odredbe Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03. i 100/04.). Smanjenje, odnosno svođenje na najmanju moguću mjeru rizika nastanka ozljeda na radu trebao bi biti dugoročni cilj kojim bi se izmijenilo postojeće stanje zaštite na radu. Naime, Zakon je usklađen s europskom legislativom i omogućuje zaštitu radnika, ali se ne primjenjuje u potpunosti. Unatoč propisanim visokim kaznama za propuste u zaštiti na radu, poslodavci i nadalje nastoje izbjeći primjenu propisanih zaštitnih mjera i svjesno štede na zaštiti na radu. Međutim, troškove provedbe mjera zaštite na radu u cijelosti uračunavaju u cijenu rada, iako je ne provode. Poslodavci procjenjuju da će improvizacijama u primjeni zaštitnih mjera na radu brže i jeftinije odraditi posao, to tim više što postupci na prekršajnim sudovima neprimjereno dugo traju. To neminovno dovodi do znatnog broja zastara slučajeva, kako u djelu zaštite na radu tako i u dijelu radnih sporova.

Zbog prevelikog broja ozljeda i profesionalnih bolesti na radu u svim djelatnostima, teškog i smrtnog stradanja radnika na radu u djelatnosti građevinarstva posebice na gradilištima, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva izradilo je prijedlog posebnog Pravilnika o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (dalje u tekstu: Pravilnik).

Spomenutim Pravilnikom, sukladno s Direktivom Vijeća Europske unije 92/57/EEC od 24. srpnja 1994. godine, a koja je 8. pojedinačna direktiva iz Direktive Vijeća EU 89/391/EEC od 12. lipnja 1989. godine o uvođenju mjera za poticanje sigurnosti i zdravlja radnika na radu, utvrđuju se minimalni sigurnosni i zdravstveni uvjeti radnika na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima.

U gospodarskom sustavu koji se nalazi u vremenu globalizacije i ekonomskih uzleta radnik ima vrlo važno mjesto. Razvoj društvenih odnosa i tendencija zaštite ljudskih prava utječe i na

zaštitu prava radnika, posebice njihovu sigurnost i zaštitu zdravlja na radu, čime zaštita na radu nema samo ekonomsku, već i svoju socijalnu dimenziju.

Približavanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji zaštita na radu dobiva na značenju ne samo kao ekonomska, već i kao socijalna kategorija, a to ujedno predstavlja i određeni civilizacijski stupanj cjelokupnog društva. U tom smislu su u sklopu postojećih mogućnosti izvršene određene aktivnosti, posebice na usklađivanju legislative sa zakonima i propisima Europske unije, a u svrhu unapređivanja zaštite na radu.

Time sustav zaštite na radu u Hrvatskoj postaje kompatibilniji sustavima zemalja Europske unije tim više što se propisi na području zaštite na radu usklađuju s direktivama Europske unije, kao što je Zakon o zaštiti na radu usklađen s odredbama temeljne Direktive 89/391/EEC o uvođenju mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti zaštite radnika na radu.

*Duro Pap, dipl. ing.
Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj
i životnoj okolini, Zagreb*

Tablica 1. Područja djelatnosti poslodavaca kod kojih je obavljen nadzor zbog ozljeda na radu

Oznaka djelatnosti	Naziv područja djelatnosti	Broj pojedinačnih težih ozljeda radnika	Broj skupnih ozljeda	Broj ozlijeđenih radnika	Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljeđivanja na radu	OD UKUPNO STRADALIH			
						MUŠKARACA	ŽENA	UČENIKA	DRUGIH OSOBA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	84		4	4	83	5		
B	Ribarstvo								
C	Rudarstvo	3				3			
D-	Prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	403	1	5	4	366	45	1	
DM35.1.	Gradnja i popravak brodova i čamaca	49	1	2	2	51	2		
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	32	2	4	2	37	1		
F	Graditeljstvo	340	15	40	21	391	5	1	1
G	Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	112	4	10	1	86	39		3
H	Ugostiteljstvo	30			3	18	14		1
I	Promet, skladištenje i veze	69	6	17	3	86	3		

J	Financijsko posredovanje	3				1	2		
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	5			4	1			
L	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	7			4	3			
M	Obrazovanje	25			6	18	1		
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	27	1	3	8	22			
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	25	2	4	1	26	3		1
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	1				1			
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela								
UKUPNO		1.215	32	85	41	1.171	163	3	6

* u stupac 6. i 7. upisuju se osobe sukladno čl. 5., st. 1., podstavci 1., 2., 4. i 5. ZZR-a i nelegalno zaposleni radnici

* u stupac 8. upisuju se osobe sukladno čl. 5., st. 1., podstavak 3. ZZR-a

* u stupac 9. upisuju se osobe sukladno čl. 5., st. 2. ZZR-a

Tablica 2. Podaci o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima po godinama

Naziv podatka	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Prosječan broj zaposlenih	1.325.311	1.443.513	1.312.892	1.300.762	1.299.748	1.305.192	1.333.755	1.349.535	1.378.057	1.400.450	1.426.594	1.480.972
Broj ozljeda na radu	24.334	23.043	22.965	22.814	22.051	21.744	21.184	23.042	25.776	24.396	24.932	25.179
Broj ozljeda na 1.000 radnika	18,4	16,0	17,5	17,5	17,0	16,7	15,9	17,1	18,7	17,42	17,45	17
Broj smrtnih slučajeva na radu	38	30	42	21	29	31	30	47	37	45	46	41
Broj smrtnih slučajeva na radu i u svezi s radom		59	49	32	40	42	44	50	47	61	58	44
Broj profesionalnih bolesti	145	258	152	499	81	91	71	124	113	73	65	73
Broj izgubljenih dana zbog ozljeda na radu	613.217	556.949	576.422	543.201	533.704	547.949	533.837	580.658	956.495	1.062.964	1.108.323	1.214.739
Broj izgubljenih dana zbog profesionalnih bolesti	5.090	7.610	5.350	12.454	2.309	2.666	2.081	3.633	3.309	2.138	1.885	1.898
Ukupan broj izgubljenih dana	618.307	564.559	581.772	555.655	536.013	550.615	535.917	584.291	959.768	1.065.102	1.110.208	1.216.637

Tablica 3. Ozljeđe na radu u 2007. g. po spolu

Broj zaposlenih (prosinac 2007.g.)	Muškarci 812.538	Žene 668.434 (144.194<od muškaraca)	Poginuli
na radnom mjestu	15.595	5.041	41
na putu do posla	954	1.339	1
na putu do stana	673	878	1
na službenom putu	219	92	1
ostalo	241	147	
Ukupno: 25.179	17.682	7.497	44

Tablica 4. Broj ozljeda na 1.000 radnika u najrizičnijim djelatnostima

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Brodogradnja	53,89	42,21	58,4	53,96	65,5	59,05	72,1	67,9	69,13	71,02	53,39
Šumarstvo	43,82	41,52	45,3	50,87	55,1	45,11	45,3	56,3	45,33	44,14	35,46
Građevinarstvo	24,12	28,44	32,6	29,04	30,4	28,59	29	31,6	26,07	21,97	21,04
Opskrba elek. ener. i plinom	29,38	28,75	30,3	27,37	25,1	28,82	42,4	26,9	26,78	21,51	21,08

Tablica 5. Poginuli u najrizičnijim djelatnostima

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Brodogradnja								4	3	2	2
Šumarstvo	1	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4
Građevinarstvo	12	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21
Opskrba elek. ener. i plinom				2	2	3	2	1	1	4	2

Tablica 6. Podaci o ozljedama na radu u građevinarstvu

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prosječan broj zaposlenih	90.132	81.751	77.552	75.103	69.127	80.388	91.638	97.742	99.989	126.052	135.184
Broj ozljeda na radu	2.174	2.325	2.529	2.181	2.102	2.291	2.660	2.984	2.607	2.769	2.844
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	24	28	32,6	29	30	28,5	29	31,64	26	21,97	21,04
Broj smrtnih slučajeva	12	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21
Broj profesionalnih bolesti	19	5	2	8	6	1	5	4	4	-	2

Tablica 7. Podaci o ozljedama na radu u šumarstvu

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prosječan broj zaposlenih	11.536	11.532	11.734	11.696	12.166	11.904	12.110	12.599	12.616	11.980	11.138
Broj ozljeda na radu	494	473	531	595	670	537	548	709	572	488	395
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	43,82	41,52	45,25	50,87	55,07	45,11	45,25	56,27	45,34	40,73	35,46
Broj smrtnih slučajeva	1	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4
Broj profesionalnih bolesti	44	41	-	18	26	18	35	9	18	12	25

Tablica 8. Uzroci ozljeda radnika na radu i nezgoda koje su izazvale promjene na sredstvima rada

Šifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozlijeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMIENJENA OSNOVNA PRAVILA NA RADU		
811	Neispravnost sredstava rada	87
812	Neispravnost, skliskost ili zakrčenost prolaza i površina s kojih se obavlja rad	92
813	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu	72
814	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitne naprave na oruđu za rad	32
815	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od slučajnog dodira dijelova pod naponom električne struje	3
816	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od opasnog dodira napona električne struje	1
817	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od atmosferskog pražnjenja	
818	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od statičkog elektriciteta	
819	Pomanjkanje ili neispravnost toplinske izolacije	
820	Neispravnost energetske instalacije i uređaja za provođenje plinova, para, tekućina, komprimiranog zraka i dr.	
821	Neispravnost cijevnih vodova za provođenje kiselina, lužina i drugih otrovnih i jetkih tvari	
822	Pomanjkanje zaštite od požara i eksplozije	1
823	Pomanjkanje zaštite od visoke i niske temperature	
824	Pomanjkanje zaštite od toplinskog zračenja	
825	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od energije zračenja	
826	Pomanjkanje zaštite od buke i vibracije	2
827	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od kemijskih faktora radnog okoliša (otrovnih i nadražljivih plinova i para, otrovnih i štetnih dimova, prašine i magle, otrovnih, jetkih i agresivnih tekućina i krutih agensa)	
828	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od bioloških faktora radnog okoliša (bakterija, virusa, gljivica i parazita)	1
829	Pomanjkanje ili neispravnost sigurnosnih instrumenata, aparata i uređaja na sredstvima rada, kao što su: sigurnosni ventili, signalni, zvučni i optički uređaji, automatski elektronski i kompjutorski uređaji za kontrolu i vođenje procesa i sl.	
830	Pomanjkanje odgovarajućeg osvijetljenja	2
831	Pomanjkanje ili neispravnost ventilacije prostora	
832	Pomanjkanje ili neispravnost naprave za odstranjivanje štetnih plinova, para i prašine	1
833	Poremećaji u tehnološkom radnom procesu	45
850	Ostala neprimijenjena osnovna pravila zaštite na radu koja nisu navedena pod oznakama od 811 do 833	49

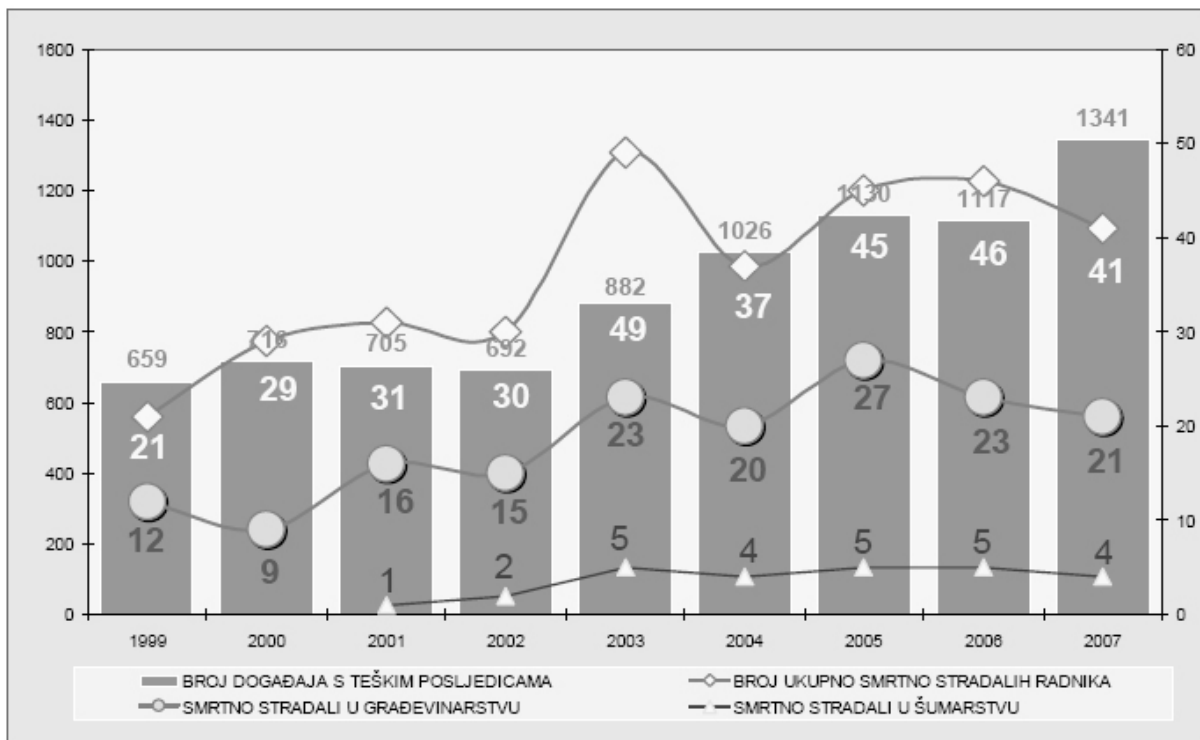
Šifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozlijeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMIJENJENA POSEBNA PRAVILA ZAŠTITE NA RADU		
851	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede radnikove dobi	
852	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede stručne sposobnosti	22
853	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja	4
854	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede psihofiziološke i psihičke sposobnosti	7
855	Izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu	660
856	Izvođenje radne operacije bez uporabe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva	48
857	Zamor radnika zbog teškog ili prekovremenog rada, nedovoljnog odmora i sl.	1
858	Rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka	32
859	Slaba organizacija rada	69
860	Akutne i kronične bolesti (posljedica poremećaja funkcije organa, pijenje alkohola, fizički nedostaci, grčevi, vrtoglavice i dr.)	11
870	Ostala neprimijenjena posebna pravila zaštite na radu	69
880	Protupravno djelovanje treće osobe	6
891	Viša sila	24
UKUPNO		1.341

Tablica 9. Statistički podaci o broju ozljeda na 1.000 radnika po djelatnostima u Republici Hrvatskoj

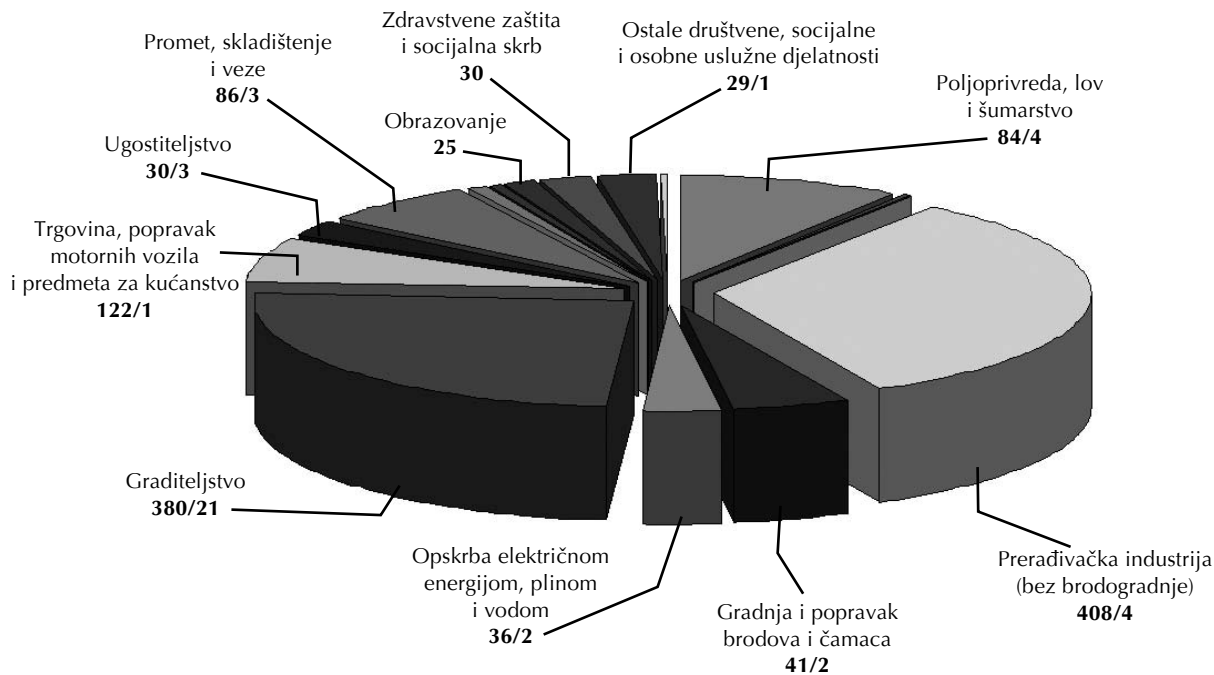
Šifra	DJELATNOST	Razdoblje										
		1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
01	POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA	21,74	23,59	21,82	20,45	21,81	20,88	23,88	24,24	23,22	33,6	25,44
02	ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE POVEZANE S NJIMA	43,82	41,52	45,25	50,87	55,07	45,11	45,25	56,27	45,33	44,14	35,46
05	RIBARSTVO, MRJESTILIŠTA, RIBNJACI I USLUGE U RIBARSTVU	5,19	3,92	18,58	12,51	8,16	11,32	11,11	12,23	7,17	6,14	5,19
10	VAĐENJE UGIJENA I LIGNITA; VAĐENJE TRESETA	2,11	0,84	3,09	12,38	0	0	0	0	0	0	0
11	VAĐENJE I USLUŽNE DJELATNOSTI U VEZI NAFTI I ZEMNOG PLINA, OSIM ISTRAŽIVANJA	17,9	10,19	7,89	12,44	5,6	5,52	7,54	5,11	5,24	4,72	5,9
12	VAĐENJE URANOVIH I TORIJEVIH RUDA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
13	VAĐENJE METALNIH RUDA	0,28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	VAĐENJE OSTALIH RUDA I KAMENA	22,79	21,90	16,34	17,32	23,19	18,47	17,49	35,61	23,58	30,65	30,65
15	PROIZVODNJA HRANE I PIĆA	25,59	24,89	26,37	23,90	21,13	21,15	20,88	22,07	18,14	22,89	21,85
16	PROIZVODNJA DUHANSKIH PROIZ.	20,19	25,77	28,69	31,25	32,62	21,11	27	23,25	14,08	30,81	23,69
17	PROIZVODNJA TEKSTILA	14,63	17,11	14,82	10,01	15,64	12,66	14,83	17,11	14,31	13,85	14,27
18	PROIZVODNJA ODJEĆE; DORADA I BOJENJE KRZNA	12,78	11,84	11,15	10,62	10,56	17,39	11,21	12,8	11,45	11,67	11,74
19	ŠTAVLJENJE I OBRADA KOŽE; PROIZ. KOŽNATIH PROIZVODA	11,58	11,30	9,94	6,89	8,17	8,14	10,37	10,15	10,27	16,83	13,56
20	PRERADA DRVA, PROIZVODNJA PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSIM NAMJEŠTAJA; PROIZVODNJA PREDMETA OD SLAME I PLETARSKIH PROIZVODA	31,13	34,94	37,36	30,91	37,3	34,38	37,77	39,74	37,19	40,21	44,19
21	PROIZVODNJA CELULOZE, PAPIRA I PROIZVODA OD PAPIRA	49,12	35,45	38,01	34,75	32,58	32,63	31,81	39,71	32,53	41,91	31,08
22	IZDAVAČKA I TISKARSKA DJELAT. TE UMNOŽAV. SNIMLJENIH ZAPISA	12,86	9,85	8,85	9,02	7,9	6,86	7,51	7,84	7,05	9,26	8,84
23	PROIZVODNJA KOKSA, NAFTNIH DERIVATA I NUKLEARNOG GORIVA	68,7	68,31	64,36	61,88	50,87	55,59	48,68	44,89	47,8	50,54	44,34
24	PROIZ. KEMIKALIJA I KEM. PROIZVODA	21,81	27,16	23,75	21,89	17,77	18,52	16,51	20,1	18,1	20,07	17,82
25	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	11,76	16,33	20,94	19,92	20,41	16,42	20,78	18,21	19,99	23,58	21,44
26	PROIZ. OSTALIH NEMETALNIH MINERALNIH PROIZVODA	33,1	39,52	32,42	37,75	28,6	27,72	26,56	34,6	29,71	31,56	52,32
27	PROIZVODNJA METALA	83,7	68,15	45,8	39,24	42,33	38,15	31,83	37,95	44,00	55,33	46,87
28	PROIZ. PROIZVODA OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME	24,05	48,29	34,9	46,52	41,11	38,2	43,53	42,31	34,1	40,11	38,51
29	PROIZ. STROJEVA I UREĐAJA, D.N.	34,24	31,23	39,51	27,48	33,77	28,52	34,99	36,61	31,7	34,47	32,25

30	PROIZ. UREDSKIH STR. I RAČUNALA	14,05	9,30	4,69	2,99	0,6	3,3	1,52	8,8	11,70	18,46	24,39
31	PROIZ. ELEKTR. STR. I APARATA, D.N.	15,65	23,05	25,4	21,17	16,57	19,23	17,72	21,61	18,43	18,04	17,71
32	PROIZ. RTV I KOMUNIK.-APARATA I OPREME	7,13	14,06	17,82	33,16	12,49	10,86	9,09	5,17	5,08	5,16	2,76
33	PROIZ.MEDICINSKIH, PRECIZNIH I OPTIČKIH INSTRUMENTATA I SATOVA	28,65	15,99	19,61	11,76	7,73	7,44	12,93	11,89	10,28	11,72	10,42
34	PROIZ. MOTO. VOZILA, PRIKOLICA I POLUPRIKOLICA	42,47	31,96	37,14	19,36	23,7	28,58	32,16	28,42	31,03	30,29	33,38
35	PROIZ.OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	53,89	42,21	58,44	53,96	65,47	59,05	72,12	67,92	69,13	71,02	69,97
36	PROIZ.NAMJEŠTAJA,OSTALA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA,D.N.	40,53	43,35	33,07	39,45	32,13	31,11	24,69	23,26	20,99	22,02	25,74
37	RECIKLAŽA	25,93	20,35	24,31	26,91	29,1	28,1	32,8	34,04	30,46	33,162	33,15
40	OPSKRBA EL.ENERGIJOM,PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM	29,38	28,75	30,28	27,37	25,13	28,82	24,35	26,94	26,78	21,51	21,08
41	SKUPLJANJE, PROČIŠĆAVANJE I DISTRIBUCIJA VODE	17,28	27,60	22,22	26,06	24,67	21,1	23,72	29,39	27,47	22,56	21,37
45	GRAĐEVINARSTVO	24,12	28,44	32,61	29,04	30,41	28,59	29,03	31,64	26,07	21,97	21,04
50	TRGOVINA MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA, ODRŽAVANJE I POPRAVAK MOT. VOZILA I MOTOCIK., TRGOVINA NA MALO MOT.GORIVIMA I MAZIVIMA	9,47	10,15	11,02	10,49	9,43	10,98	7,04	8,17	6,56	8,97	8,85
51	TRGOVINA NA VELIKO I POSREDOVANJE U TRGOVINI, OSIM TRG.-MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	6,54	5,41	5,78	5,53	6,91	6,22	7,22	10,63	10,05	10,37	10,18
52	TRG.NA MALO,OSIM TRG.MOT.VOZ. I MOTOCIKLIMA; POPRAVAK PRED. ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANST.	9,9	8,27	8,15	8,64	8,89	9,52	11,01	11,86	10,88	11,58	12,16
55	HOTELI I RESTORANI	9,72	5,92	7,41	8,69	9,18	8,32	9,91	12,33	13,23	11,49	11,3
60	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVODNI TRANSPORT	24,08	24,07	24,67	25,61	22,93	21,46	26,62	23,13	23,26	28,27	15,14
61	VODENI PRIJEVOZ	15,12	14,98	11,51	14,00	13,43	15,48	12,18	11,28	15,23	22,89	11,6
62	ZRAČNI PRIJEVOZ	38,4	27,93	17,31	23,32	18,66	13,42	10,46	13,27	17,43	12,1	5,75
63	PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU; DJELATNOSTI PUT. AGENCIJA	11,93	10,69	13,56	13,71	9,31	10,5	11,79	12,16	10,57	7,34	13,2
64	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	31,6	33,76	33,45	33,3	32,21	32,54	28,7	34,6	32,97	30,15	35,95
65	FINANC. POSREDOVANJE, OSIM OSIGURANJA I MIROVINSKIH FONDOVA	9,07	9,52	9,35	8,38	7,11	7,11	9,45	9,28	9,89	10,58	9,56
66	OSIGURANJE I MIR. FOND, OSIM OBVEZNOG OSIGURANJA	8,67	11,92	15,56	13,86	9,32	11,23	9,99	11,42	11,57	12,26	8,6
67	POM. DJELATNOSTI U FINACIJSKOM POSREDOVANJU	1,02	8,24	14,87	12,08	2,14	1,73	0,54	3,55	4,58	5,72	6,08
70	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	3,64	9,53	13,68	13,24	8,82	9,51	7,25	3,72	16,86	22,01	46,54
71	IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA I PRED-META ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	4	5,95	5,56	6,92	3,33	3,58	9,27	16,35	9,00	4,96	11,71

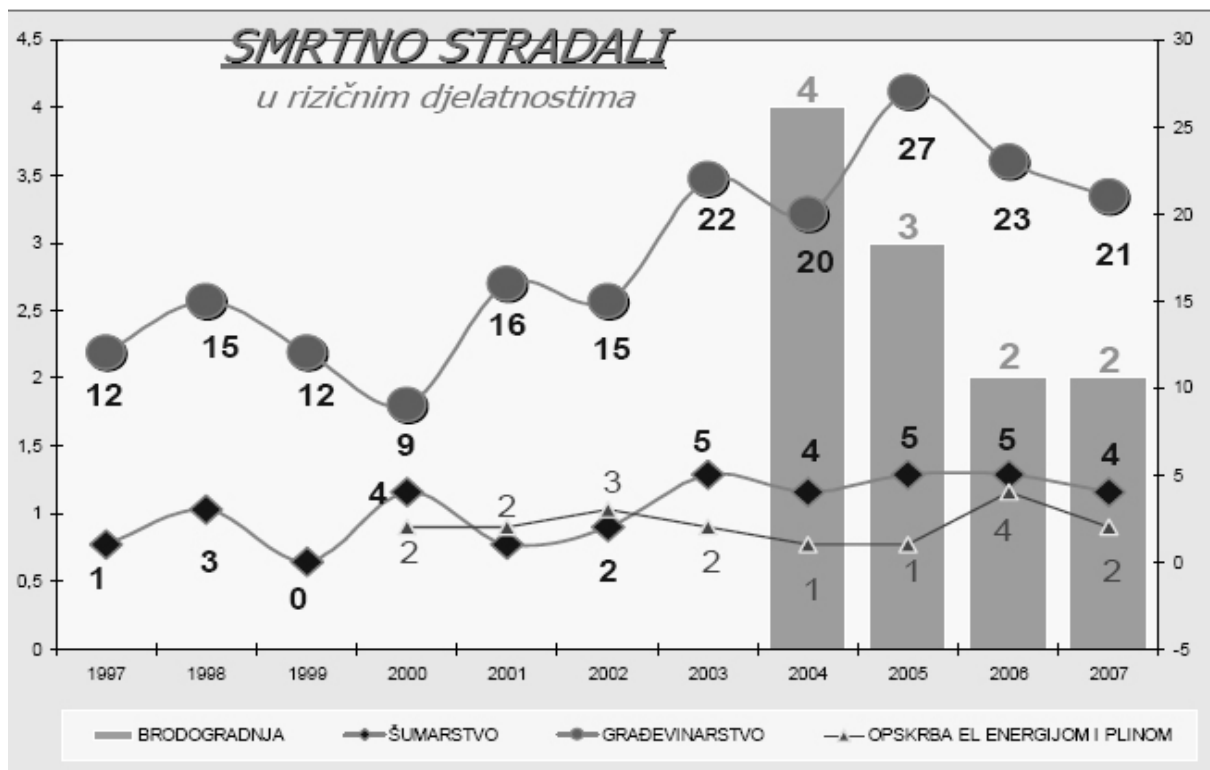
72	RAČUNALNE I SRODNE DJELATN.	1,67	4,95	3,98	3,36	3,74	4,43	2,94	3,47	2,97	3,38	4,15
73	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	8,88	9,39	10,28	9,17	12,44	5,5	7,49	12,29	10,57	9,7	7,64
74	OSTALE POSLOVNE DJELATNOSTI	7,6	8,86	8,84	10,25	9,35	8,71	10,33	14,13	12,83	13,39	12,64
75	JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	48,46	19,58	20,52	19,69	19,22	17,6	17,87	18,32	20,38	19,43	18,28
80	OBRAZOVANJE	5,09	5,13	6,10	5,58	5,68	5,8	7,43	7,76	8,77	8,76	8,17
85	ZDRAV. ZAŠTITA I SOC. SKRB	14,68	13,54	14,77	13,92	14,62	14,47	17,37	17,7	17,8	19,2	18,7
90	UKLANJANJE OTP. VODA, ODVOZ SMEĆA, SANITAR. I SL. DJELATNOSTI	48,09	42,22	42,03	34,04	36,51	38,48	40,39	34,18	37,32	26,96	25,27
91	DJELATN. ČLANSKIH ORG. D.N.	5,08	7,93	11,42	13,65	11,29	7,09	6,51	11,48	10,77	14,55	12,26
92	REKREACIJSKE, KULTUR. I SPORTSKE DJELATNOSTI	10,61	9,71	12,02	13,39	11,88	10,14	11,75	12,88	12,67	10,68	8,73
93	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	64,65	37,64	40,38	47,84	67,37	55,38	48,11	21,8	15,73	6,48	5,75
95	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBAMA	2,12	2,60	2,80	4,40	2,7	2,62	1,32	1,76	2,12	9,68	0,56
99	IZVANTERITOR. ORGANIZACIJE I TIJELA	1,5	1,25	1,30	1,41	15,21	1,22	0,72	1,22	1,86	1,01	1,22

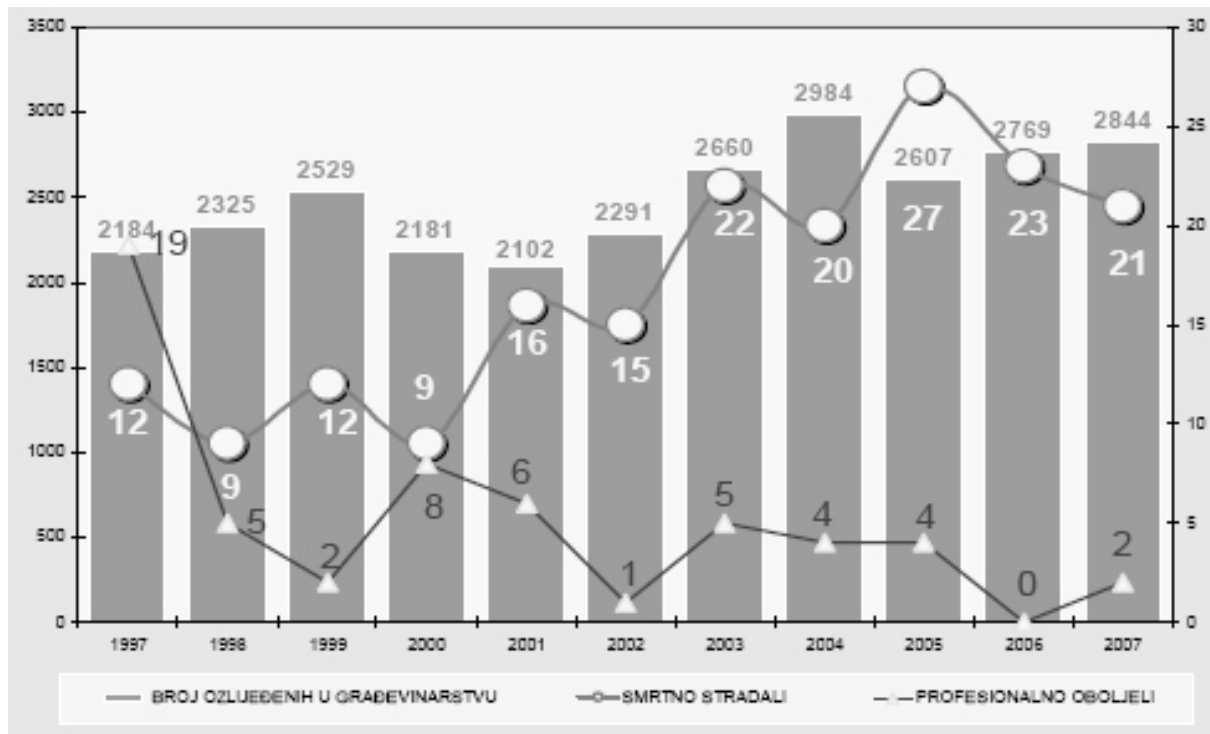
Grafikon 1. Smrtno stradali u građevinarstvu i šumarstvu od 1999. do 2007. godine

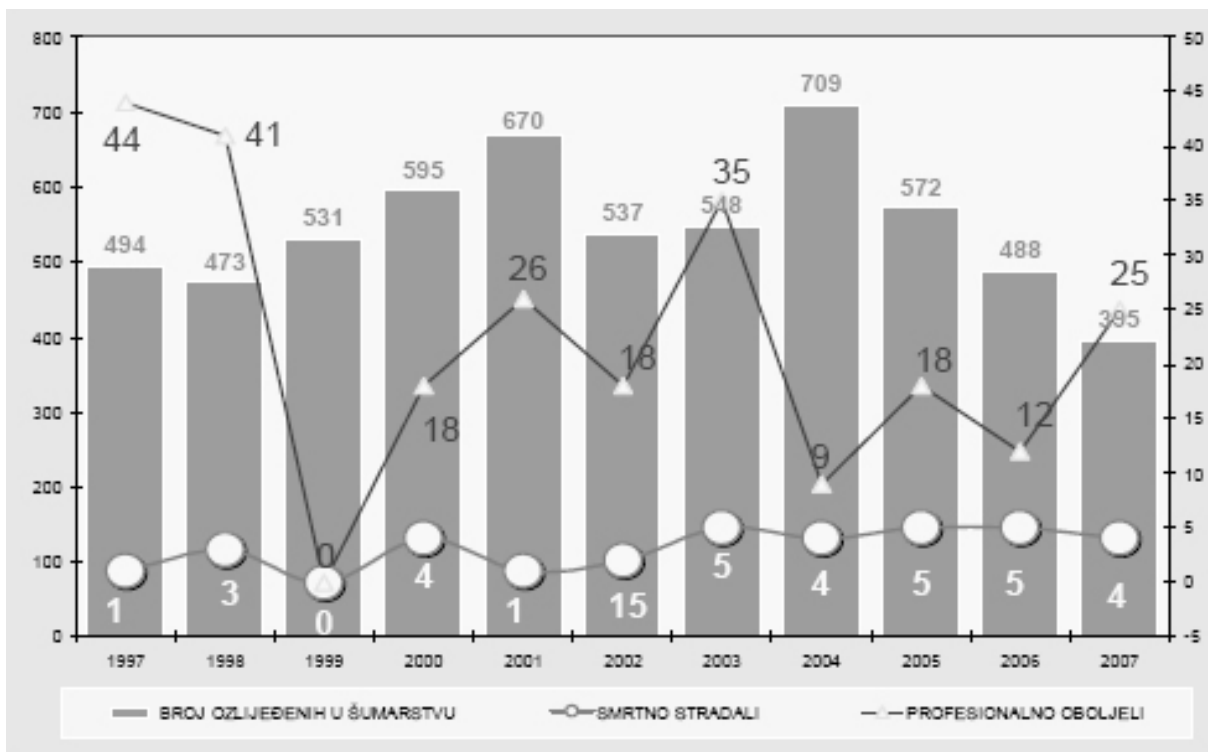
Grafikon 2. Teško ozlijeđeni i poginuli radnici u 2007. godini (1.300/41 radnik)

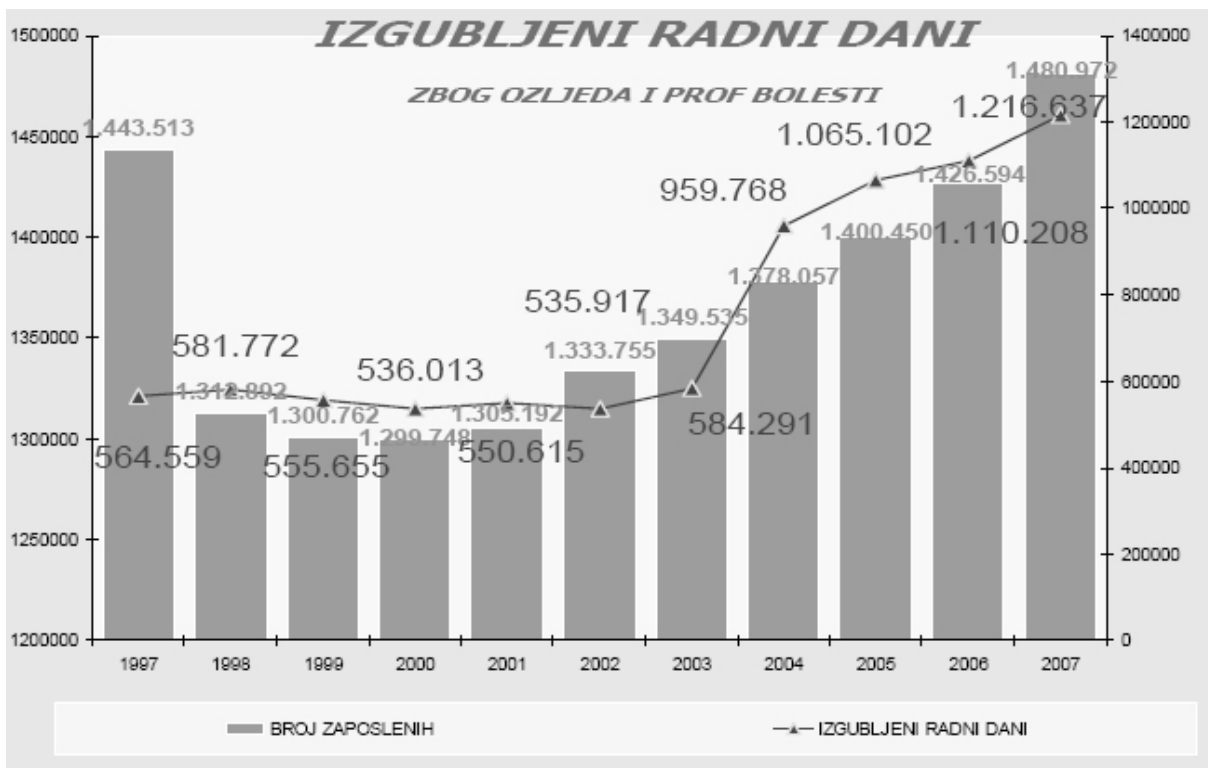
Grafikon 3. Smrtno stradali u rizičnim djelatnostima od 1997. do 2007. godine

Grafikon 4. Ozlijeđeni, smrtno stradali i profesionalno oboljeli u građevinarstvu od 1997. do 2007. godine

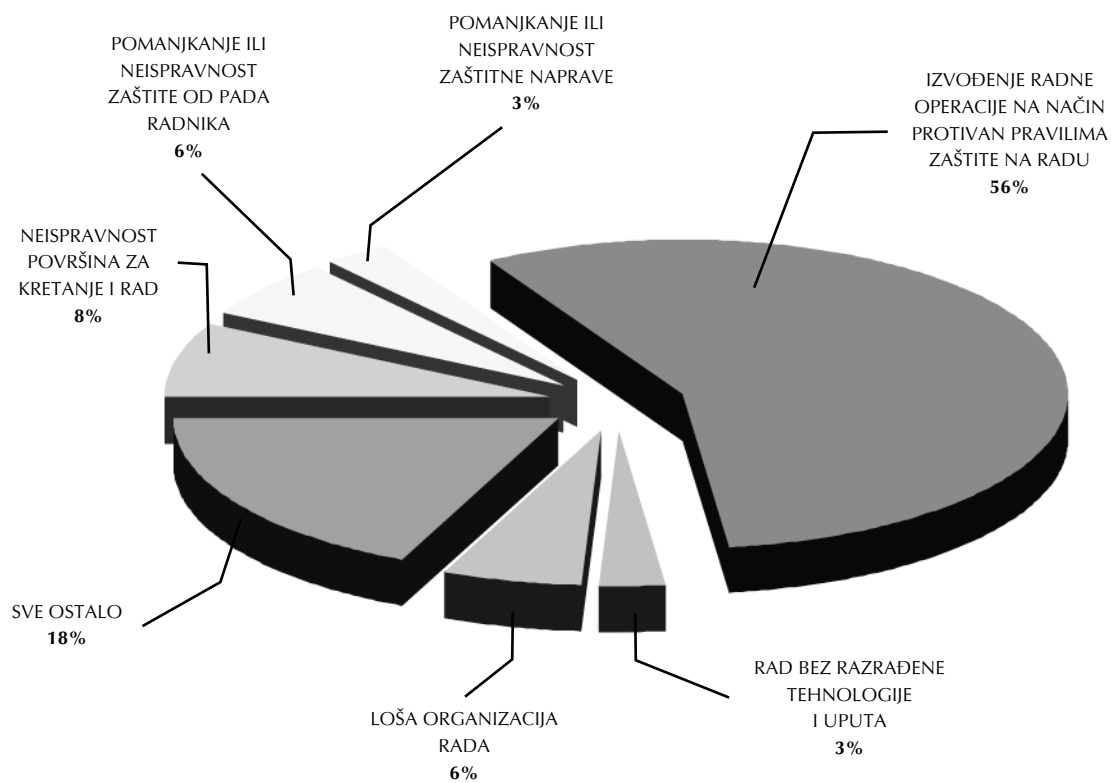

Grafikon 5. Ozlijeđeni, smrtno stradali i profesionalno oboljeli u šumarstvu od 1997. do 2007. godine

Grafikon 6. Izgubljeni radni dani zbog ozljeda i profesionalnih bolesti od 1997. do 2007. godine

Grafikon 7. Uzroci teških ozljeda na radu